

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/2/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7213205697
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7213205697.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Adriany Murínovej vo veci žalobcu P. Q. Z., C. N. H. R., T. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou - JUDr. Stanislav Kaščák, s.r.o., Vranov nad Topľou, Ulica 1. mája 1246, IČO: 47 245 034, proti žalovanej Kooperativa poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 300 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 18C/86/2013-80 z 2.10.2013 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi sa prisudzuje náhrada trov odvolacieho konania vo výške 32,71 eur a žalovaná je povinná ju zaplatiť Advokátskej kancelárii - JUDr. Stanislav Kaščák, s.r.o., do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 300,- eur s úrokmi z omeškania vo výške 9 % z dlžnej sumy ročne od 11.5.2012 až do zaplatenia, ako aj nahradiť mu trovy konania vo výške 116,13 eur, to všetko do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa zaplatenia sumy 300,- eur s príslušenstvom domáhal titulom neuhradeného zostatku škody spôsobenej mu na motorovom vozidle, ktoré bolo poistené u žalovanej a táto napriek vzniku škodovej udalosti zdokumentovanej aj príslušným policajným orgánom odmietla uhradiť celú škodu a túto znížila za poškodenie laku pri vstupe do poistenia. Vzal do úvahy obranu žalovanej, ktorá namietala, že škoda na motorovom vozidle žalobcu a náklady na jej odstraňovanie zodpovedali nákladom na prelakovanie motorového vozidla, keď už pri vstupe do poistenia bol na vozidle žalobcu poškodený lak celkovo na 10 dieloch a nárok na poskytnutie poistného plnenia tak mohol vzniknúť iba za škodu, ktorá nastala za trvania poistenia a nie z tých udalostí, ktoré nastali ešte predtým. Súd prvého stupňa za nesporné považoval, že právne vzťahy účastníkov konania boli založené na poistnej zmluve o poistení majetku, podľa § 806 a nasl. Občianskeho zákonníka a jej predmetom bolo motorové vozidlo žalobcu Š. X. G. N. - XXX B., ktoré bolo poškodené neznámym páchatelom dňa X. X. XXXX a to tak, že po celom jeho obvode boli urobené ryhy. Konštatoval, že pred uzavretím poistnej zmluvy pri ohliadke vozidla bolo zistené poškodenie laku na prednej kapote, pravom a ľavom prednom blatníku, poškodené bolo čelné sklo, dvere predné ľavé aj pravé, rovnako tak zadné dvere ľavé aj pravé, ľavé spätné zrkadlo, zadný nárazník, zadná kapota a madlo, ľavý a pravý zadný blatník a odretá bola tiež lišta karosérie. Zo zápisu o poškodení mu ďalej vyplynulo, že niektoré diely motorového vozidla, ktoré boli poškodené už pred uzavretím poistnej zmluvy, boli poškodené aj neznámym páchatelom dňa X. X. XXXX, a to všetky dvere motorového vozidla, pravý a ľavý, predný aj zadný blatník a tiež predná kapota. Upozornil, že žiadny z účastníkov netvrdil, ani to z povahy škody

nevyplýva, aby poškodenie laku na motorovom vozidle žalobcu existujúce pred škodovou udalosťou a po nej, mohlo byť odstránené iným spôsobom, než celkovým prelakovaním karosérie vozidla resp. poškodených dielov. Prihliadol na tvrdenie žalobcu, ktorý uviedol, že pokiaľ by mal záujem riešiť drobné poškodenia na laku karosérie, ktoré sa tam nachádzali pred poistnou udalosťou, minimálne náklady by predstavovali sumu 50 eur s DPH, keď by sa nejednalo o celkové prestriekanie vozidla, ale len o odborné leštenie jeho laku. Táto skutočnosť vyplynula aj z vyjadrenia opravcu S. E., u ktorého žalobca zisťoval možnosti odstránenia škrabancov. Citoval vybrané články všeobecných poistných podmienok havarijného poistenia, vzťahujúcich sa k zmluve uzavretej medzi účastníkmi, ďalej § 442 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že vzhľadom na charakter poškodenia motorového vozidla žalobcu jediným možným spôsobom jeho opravy bolo vynaloženie nákladov na lakovacie práce. Aj keď opravou, za ktorú boli vyúčtované náklady vo výške 1.355,97 eur, došlo súčasne aj k odstráneniu škrabancov, ktoré už boli na motorovom vozidle pred uzavretím poistnej zmluvy, nebolo možné riešiť škodovú udalosť iným spôsobom než vykonanou opravou, a aj keby vozidlo bolo pôvodne v bezchybnom stave, rozsah nákladov na jeho opravu a spôsob jeho opravy, by bol totožný. Odstránenie škody a navrátenie veci do pôvodného stavu bolo možné realizovať len prestriekaním poškodených častí motorového vozidla, s čím súviseli náklady vo výške 1.335,97 eur, predstavujúce skutočnú škodu na strane žalobcu a nebol preto žiadny dôvod na krátenie poistného plnenia vo výške 300 eur. Poukázal ďalej na fakt, že žalovaná neodôvodnila žiadnym zrozumiteľným a pochopiteľným spôsobom výšku krátenia nákladov na opravu v rozsahu 300 eur a nie je tak zrejmé, na základe akých úvah bol stanovený takýto podiel krátenia poistného plnenia. Žalobcovi okrem uplatnenej istiny priznal aj úroky z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Úspešnému účastníkovi v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. priznal aj nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov súdneho poplatku 18 eur a trov právneho zastúpenia v sume 98,13 eur.

Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná, a to s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., navrhla ho zrušiť a vrátiť vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že k povinnosti poskytnúť poistné plnenie zo strany poisťovateľa musia byť naplnené elementárne zákonné predpoklady, a to existencia platného poistno-právneho vzťahu a tiež existencia náhodnej škodovej udalosti. Medzi účastníkmi konania v danej veci podľa nej nebolo sporné, že vozidlo žalobcu vstúpilo do poistenia s už existujúcimi (známymi) poškodeniami a niet rozumného argumentu, prečo by mala byť zaviazaná k poskytnutiu poistného plnenia aj za poškodenia, ktoré existovali na vozidle už v čase uzatvárania poistno-právneho vzťahu. Zmyslom a účelom poistenia totiž je poskytnúť poistné plnenie za škodovú udalosť náhodnú, budúcu, t.j. udalosť, o ktorej klient (poistený) a poisťovateľ v čase uzatvárania poistnej zmluvy ešte nevedia, resp. nevedia kedy nastane. Takáto udalosť musí nastať v období, kedy medzi klientom a poisťovateľom existuje platný poistno-právny vzťah. Len za splnenia týchto podmienok možno škodovú udalosť označiť termínom „poistná udalosť“. Za logické pokladala, že ako poisťovateľka odpočítala od celkových žalobcom uplatnených nákladov na opravu náklady potrebné na odstránenie poškodení, ktoré existovali na vozidle už pred jeho poistením.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej zotrval na argumentácii prednesenej v konaní pred súdom prvého stupňa, navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Upozornil, že žalovaná ani v odvolaní nepíše o tom, prečo odpočítala s ním uplatnenej čiastky sumu 300,- eur, prečo nie akúkoľvek inú sumu, keďže táto nebola uvedená v žiadnom dojednaní účastníkov a tak k jej neuhradeniu došlo bezdôvodne a bez opory v zákone alebo poistnej zmluve (resp. poistných podmienkach).

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak

- a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- b) súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- c) ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania,
- d) to vyžaduje verejný záujem.

Podľa ods. 2 cit. ust. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Odvolačí súd prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (214 ods. 2 O.s.p., keďže v posudzovanej veci nejde o žiadny z prípadov uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p.), za dodržania podmienok stanovených v § 156 ods. 3 O.s.p., keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia pojednávania bolo riadne oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach a to v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. lebo z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je vecne správny.

Žalovaná podané odvolanie podľa jeho obsahu odôvodnila odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., t. j. tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ani jeden z týchto uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

Odvolačí dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvého stupňa spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O.s.p. a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo keď výsledky hodnotenia dôkazov nezodpovedajú tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O.s.p..

Odvolačí súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvého stupňa nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo v konaní nevyšli najavo.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd prvého stupňa správne skutkové zistenia v zásade správne podradil pod hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

Žalobca sa podanou žalobou domáha zaplatenia sumy 300,- eur s príslušenstvom, titulom doplatenia poistného plnenia na základe poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXX.

Všeobecná právna úprava poistenia ako právneho pomeru založeného poistnou zmluvou zaväzuje poistiteľa, ak nastane náhodná udalosť, v zmluve bližšie označená, poskytnúť poistencovi v danom rozsahu plnenie a poistenca platiť poistné (§ 788 a nasl. Občianskeho zákonníka). Právna úprava predpokladá, že podrobnejšia úprava práv a povinností účastníkov tohto pomeru bude v konkrétnom prípade obsiahnutá v poistnej zmluve a poistných podmienkach, tvoriacich jej súčasť. Poistné podmienky pri poistení majetku majú preto konkretizovať a špecifikovať, ktoré veci sa poisťujú, z ktorých poistných udalostí vznikne právo na plnenie a aké sú prípady výluky z poistenia; majú tiež detailnejšie upraviť rozsah a splatnosť poistného plnenia, dĺžku poistného obdobia, výšku poistného, spôsob jeho platenia a čas platnosti poistnej zmluvy.

Povinnosti poisteného vyplývajúce z uzavretej poistnej zmluvy upravuje Občiansky zákonník v ust. § 799. Zákon v tomto ustanovení ukladá poistenému povinnosti, ktoré má plniť počas existencie záväzkového právneho vzťahu, a to najmä po vzniku poistnej udalosti. Poistenému zákon ukladá dodržiavať počas platnosti poistnej zmluvy povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zákona a ďalej povinnosti, ktoré mu vyplývajú z poistnej zmluvy alebo poistných podmienok. Ide najmä o povinnosť dodržiavať preventívne opatrenia, aby k poistnej udalosti nedošlo, resp. aby rozsah jej následkov bol čo najmenší (napr. § 809, § 810, § 820 a § 826 Občianskeho zákonníka). Pre obsah poistného vzťahu má zásadný význam vznik poistnej udalosti, nakoľko v majetkovej sfére poisteného vznikne určitá finančná potreba, ktorú je poistiteľ povinný uspokojiť. V súlade s tým zákon, ako aj poistné podmienky ukladajú poistenému konkrétne povinnosti, ktoré v súhrne možno označiť ako informačnú, preventívnu a súčinnosťnú povinnosť. V prípade vzniku poistnej udalosti poistiteľ je povinný vyplatiť dohodnuté poistné plnenie. Splnenie podmienok na zníženie poistného plnenia musí preukázať poistiteľ. Ak zistí porušenie niektorých povinností poisteným, je oprávnený poistné plnenie znížiť, a to v rozsahu ako malo porušenie povinností poisteným podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu jej následkov. Do úvahy vo všeobecnosti prichádza len primerané zníženie poistného plnenia, a nie jeho odmietnutie, pričom právo na zníženie poistného plnenia môže poistiteľ uplatniť len pred vyplatením poistného plnenia.

V danej veci žalovaná z uplatneného poistného plnenia odpočítala plnenie za poškodený lak pri vstupe do poistenia vo výške 300,- eur, avšak počas celého konania nedokázala uspokojivo vysvetliť, akým spôsobom sa dopracovala práve k takejto sume a v tomto smere ostala pasívna, v dôsledku čoho neuniesla dôkazné bremeno, ktoré ju zaťažovalo. Nevyjadrila sa ani k listinnému dôkazu predloženému žalobcom, v zmysle ktorého S. E. - B.-E. bol schopný povrchové škrabance laku odstrániť za sumu 50,- eur s DPH.

Možno súhlasiť so záverom súdu prvého stupňa, že vzhľadom na charakter a rozsah poškodenia laku motorového vozidla žalobcu, zvolený spôsob opravy bol jediný možný a aj keby vozidlo bolo pôvodne v bezchybnom stave, rozsah nákladov na opravu by bol totožný. Túto logickú a konzistentnú argumentáciu žalovaná v odvolaní relevantne nespochybnila a preto je preskúmané rozhodnutie vecne správne.

Žalobca mal i v odvolacom konaní úspech a keďže si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania a tieto aj vyčíslil, bola mu priznaná náhrada trov odvolacieho konania, pozostávajúca z odmeny a náhrady hotových výdavkov jeho zástupcu - advokátskej kancelárie (§ 211 ods. 2, § 142 ods. 1 O.s.p.) podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Odmena bola priznaná za jeden úkon právnej služby, a to za vyjadrenie k odvolaniu z 11.12.2013 v základnej sadzbe 24,90 eur. Za tento úkon patrí aj paušálna náhrada 7,81 eur a celkom trovy takto predstavujú 32,71 eur.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č.757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Ref. JUDr. Ľuboš Kunay

Kanc. opíš a predlož na opravu

2 x zb. spis, vylúč

spis vráť OS

Prepísala :Trusová dňa: 7/10/14

Opravila: